

Exponát č. 1100

Gottlob Traugott Alberti – Z mého života. Vzpomínky na mládí.

Ve svých skoro 90 letech napsal dlouholetý ašský farář a superintendent, Gottlob Traugott Alberti, vzpomínky na své mládí. „Pohled z výšin stařeckého věku se podobá rozhledu z vysokého kopce“, praví na úvod svých vzpomínek. Do dálky, přesně řečeno do let 1830 až 1855, směřuje své myšlenky – s bodavě ostrým zrakem, jak se ukázalo.

Alberti byl ceněn i jako kreslíř a malíř akvarelů. Ve svém textu postupuje podobně jako malíř. Líčení vlastního průběhu života je neustále zasazen do celkového obrazu jeho okolí. Pečlivé popisy pohledů na město, církevních a panských povinností, každodenních zvyklostí a obyčejů lidí v Aši a Hranicích znázorňují na detaily bohaté a pestrobarevné slovní obrazy minulosti. Alberti se při tom obzvláště věnuje „jednoduchému a skromnému“ životu občanů a žáků. „Jako psací pero se používal výhradně husí brk“, vypráví Alberti. „Přiřezávání pera se žádný žák nenaučil před jedenáctým nebo dvanáctým rokem svého života“, vypráví Alberti. „Jakou práci tedy musel mít učitel s úpravou husích brků. Obvykle mu podávalo opotřebované brky několik dětí najednou ...“ Autor zmiňuje mnoho jmen, čímž dopomáhá čtenáři setkat se se známými osobnostmi té doby.

Traugott Alberti se narodil 19. dubna 1824 v domě ašského diakonátu. Traugottův otec ašský diakonát vedl. O jedenáct let později se celá rodina přestěhovala do Hranic – otec zde získal místo faráře. Pro nejstaršího syna předurčila rodinná tradice studium teologie; tato volba povolání odpovídala i vlastnímu Traugottovu přání. Ve třinácti letech byl se svými dvěma mladšími bratry poslán na studia do Prahy. Zde dostával díky volnému místu na jedné výtvarné akademii doplňkové malířské a kreslířské hodiny. „Podněty ... mi zůstaly jako cenný poklad po celý život, pramen ušlechtilé radosti do stařeckého věku“, napsal. Roku 1844 začal mladý muž studovat teologii na vídeňské univerzitě. Tam, tak jako v Praze, byl hostem ve vybraných měšťanských domech. Student se také stal očitým svědkem březnové revoluce.

V srpnu roku 1848 se Alberti vrátil domů. Stal se domácím učitelem a přítelem hraběte Clemense von Zedtwitz – Liebenstein (Klement Zedtwitz na Libé). Dne 23. října 1850 získal v Aši svoji ordinaci (vysvěcení) na pomocného duchovního. „Můj vstup do duchovního úřadu byl velmi prostý, chce se mi skoro říct že chudobný, jako snad u žádného jiného duchovního“, vyjádřil autor s odstupem času. Vzpomínky končí o pět let později, v době, kdy umírají Albertiho rodiče a kdy sám vstupuje do svazku manželského s Rosalií Huscherovou.

Traugott Alberti sepsal vzpomínky na své mládí teprve v letech 1912/1913. Jeho syn, Karl Alberti, ředitel měšťanské školy a městský kronikář, je vydal ke stému výročí narození svého otce. Text je vyzdoben obrázky Traugottových akvarelů.